

Primljeno:	06-03-2013				
Klasifikacijska oznaka:	00401/1201/17		Org. jed.	50400	
Šifra i tehni broj:	361-13-41	Pril.	1	Vrij.	-

U Zagrebu, 21. 02. 2013.

n/p ravnatelja g. Branka Soćanca

Ured za ljudska prava i prava
nacionalnih manjina Vlade RH

Poštovani gospodine Soćanac,

kako bi pridonijelo izradi Akcijskog plana za provedbu Nacionalne strategije za uključivanje Roma od 2013. do 2020. godine za razdoblje od 2013. - 2015., Romsko nacionalno vijeće (RNV) je 11. veljače 2013. godine organiziralo kao dio javne rasprave poseban skup.

Na predstavljanju nacрта Akcijskog plana u Hrvatskom institutu za povijest prisustvovalo je 80 predstavnika romske nacionalne manjine s područja cijele Hrvatske. Kao gosti skupa prisustvovali su i zamjenik pučkog pravobranitelja, predstavnici veleposlanstava SAD-a i Kraljevine Belgije te više nevladinih organizacija.

Nakon što su predstavnici vašeg Ureda, Maja Šukelj i Mirko Marković, predstavili nacrt Akcijskog plana, povela se rasprava u kojoj su prisutni predstavnici romskih udruga postavili brojna pitanja.

Sukladno dogovorenom na skupu sudionici su dobili mogućnost da pomoću posebnih obrazaca upute svoje primjedbe i prijedloge, a Romsko nacionalno vijeće je objedinilo pristigle primjedbe kao i primjedbe i prijedloge koji su izneseni na skupu kao i primjedbe i prijedloge koje smo dobili na druge načine.

Ovim putem vas obavještavamo o pristiglim prijedlozima i primjedbama na nacrt Akcijskog plana koje su pristigle RNV-u i koje smo objedinili u ovom dokumentu te vas molimo da ih uzmete u razmatranje.

S poštovanjem,

Predsjednik RNV-a

Veljko Kajtazi
Veljko Kajtazi

Javno internetsko savjetovanje
o nacrtu Akcijskog plana za provedbu Nacionalne strategije za uključivanje Roma
od 2013. do 2020. godine za razdoblje 2013. - 2015.

PRIMJEDBE I PRIJEDLOZI
upućeni u javnoj raspravi koju je organiziralo Romsko nacionalno vijeće

1. *Pristigla je primjedba u kojoj je izneseno kako u nacrtu Akcijskog plana nisu postavljeni mjerljivi ciljevi za period Akcijskog plana (na nivou posebnog cilja), niti po godinama (npr. čemu se teži u periodu ovog trogodišnjeg Akcijskog plana).*
2. *Jedna od zaprimljenih primjedbi je da indikatori rezultata nisu indikativni, oni bi trebali biti mjerljiviji, kako bi se nakon 3 godine što kvalitetnije moglo procijeniti postignute rezultate.*
3. *Pristigla je primjedba da su neki pokazatelji rezultata napisani kao ciljevi mjere, a neki kao indikatori. S druge strane, postoji nekonzistentnost kod početne vrijednosti i izvora i načina prikupljanja podataka. Tako, npr. mjera 1.2. Područje Zapošljavanje, za početnu vrijednost b) uzima podatke iz ankete Svjetske banke, a izvor i način prikupljanja podatka o promjeni na ciljnoj grupi je Registar poslovnih subjekata Državnog zavoda za statistiku.*
4. *Zaprimljen je sljedeći prijedlog, vezan uz područje zapošljavanja, posebni cilj 7. Trebalo bi pridodati sljedeći indikator – Promjena u zadovoljstvu pripadnika romske nacionalne manjine kvalitetom usluge koju HZZ pruža. Način prikupljanja podataka: Istraživanje zadovoljstva pripadnika romske nacionalne manjine kvalitetom usluge koju HZZ pruža (npr. mjeriti njihovo zadovoljstvo sada i nakon 3 godine).*
5. *Upućen je prijedlog koji zahtjeva da se mjera 2.5. Poticaj razvoja udomiteljske skrbi i posvojenje romske djece bez odgovarajuće roditeljske skrbi i romske djece s teškoćama u razvoju, prvenstveno u romskim obiteljima, poglavlje 4: Socijalna skrb, briše iz Akcijskog plana jer a) nije u skladu s Posebnim ciljem 2: podići razinu kvalitete života unutar romskih obitelji s posebnim naglaskom na prava i dobrobit djece i mladih; b) ne predviđa mjere niti pravni okvir kojima bi se poticalo posvajanje romske djece unutar romskih obitelji već su predviđene mjere usmjerene na udomiteljstvo i c) ne postoji pravni okvir niti razlog za poticanje posvajanja i/ili udomljavanje romske djece s poteškoćama u razvoju, jer razlog za udomljavanje i/ili posvajanje može biti samo trajna neodgovarajuća roditeljska skrb, a ne poteškoće u razvoju.*
6. *Pristigla je primjedba da određene mjere nisu definirane kao mjere u okviru strategije ili akcijskog plana te da niti su specifične niti je moguće pratiti njihovo provođenje i učinkovitost, poput mjere 5.1. Upis romskih učenika oba spola u srednje škole ili mjere 5.4 Osiguravanje smještaja u učenika u učeničke domove, poglavlje : Obrazovanje. Niti definicije mjera niti pokazatelji rezultata ne daju naslutiti kakve vrste aktivnosti bi provedbena tijela trebala poduzimati da bi privukla, osigurala ili nešto drugo učinila učenicima romske nacionalne manjine, na koji način će se pratiti što čine i kakve očekivane rezultate bi to trebalo donijeti.*
7. *Pristigla je primjedba da je mjera 6.1. Upis romskih studenata oba spola na visokoškolske institucije, pod poglavljem 1. Obrazovanje; nejasna, jer se nema definicije koje bi objasnile vrstu intervencije provedbenog tijela koji bi se odnosili na pripisani indikator: broj romskih studenata na visokoškolskom obrazovanju.*

8. *Pristigla je primjedba da je pokazatelj rezultata B, mjere 7.1. Organizirati edukaciju senzibiliziranja savjetnika za zapošljavanje u Području 2. Zapošljavanje besmislena, jer „broj savjetnika za zapošljavanje“ nije indikator gore navedene mjere.*

9. *Mjera 5.1. u poglavlju "obrazovanje" predviđa da se romski učenici koji upisuju srednje škole mogu upisati u određeni program ako imaju 10 % manje bodova od bodovnog praga. Prijedlog je da mjera bude takva da učenicima pripadnicima romske nacionalne manjine omogući upis u srednju školu na drugi način. Svaka srednja škola imala bi kvotu (broj mjesta) za učenike pripadnike romske nacionalne manjine te bi se romski učenici natjecali međusobno za mjesta unutar te kvote, a bez obzira na broj bodova koji imaju.*

Ova mjera pozitivne diskriminacije bi omogućila djeci pripadnicima romske nacionalne manjine da upišu srednju školu koja ih zanima. U suprotnom, tj. u slučaju nepostojanja ove mjere, ostaje smanjen broj Roma koji pohađa srednju školu, radi činjenice da nisu mogli upisati školu/smjer koju su htjeli, a općenito postoji problem jer mali broj Roma završava osnovnu i upisuje srednju školu.

Činjenica je da romska djeca iz pojedinih naselja nemaju iste uvjete za učenje kao većina osnovnoškolaca. Okruženje u kojem žive je demotivirajuće za obrazovanje – roditelji ih ne potiču na školovanje, nemaju adekvatne uvjete za učenje i slično. S obzirom da većina romskih učenika napušta školovanje između 5. i 8. razreda, predlagač ove mjere smatra da bi romskim učenicima koji završe osnovnoškolsko obrazovanje trebao biti omogućen upis po sustavu kvota.

10. *Mjera 2.1. u dijelu "Zapošljavanje i uključivanje u gospodarski život" predviđa informiranje i savjetovanje za izbor zanimanja i odabir srednjoškolskih programa.*

Pristigli prijedlog je da se ova mjera počne provoditi ranije. Naime, ako se provodi savjetovanje i informiranje u osmom razredu ili nakon završetka osmog razreda, onda ta mjera nema veliki učinak. Savjetovanje i informiranje neće imati učinak ako osnovnoškolac polaznik osmoga razreda nema ocjene koje bi mu omogućile upis u srednju školu koja mu je savjetovana. Sukladno propisu da će za upis u srednju školu biti uzete u obzir ocjene od 5. do 8. razreda, predlagač smatra da se ova mjera mora prilagoditi i provoditi već u 5. razredu osnovne škole, a do 8. razreda.

11. *Jedan od pristiglih prijedloga je da se trebaju odrediti sankcije za osobe koje ne poštuju članak 22. Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina. U praksi se uglavnom članak 22. UZNM-a ne poštuje. Kada se taj članak ne poštuje, i Rom koji je ostvario jednake uvjete natječaja nije bio zaposlen, taj se Rom može žaliti, ali njegova žalba neće poništiti natječaj, i on neće biti zaposlen. U slučaju ispunjavanja svih traženih uvjeta natječaja te dokazivanje te prednosti kao pripadnika pojedine (romske) nacionalne manjine po članku 22. UZNM.a, to treba imati za rezultat prijem u službu pripadnika romske nacionalne manjine koji se javio na pojedini natječaj.*

12. *U mjeri 2.6. u dijelu "zapošljavanje i uključivanje u gospodarski život" piše da će se osigurati program stručnog osposobljavanja za osobe trogodišnjih obrtničkih zanimanja, prvog ili drugog stupnja fakulteta ili visokih škola. U definiciji ove mjere piše kako mjera obuhvaća osobe romske nacionalne manjine zanimanja stečenih po završenim programima srednjoškolskog obrazovanja u četverogodišnjem trajanju i visokoškolskog obrazovanja. Uključuje li onda ovaj program i osobe trogodišnjih zanimanja ili samo one koje imaju završeno najmanje četverogodišnje zanimanje ?*

13. U tekstu Nacionalne strategije za uključivanje Roma od 2013. do 2020. godine u poglavlju IV.4.6. Uključivanje u društveni i kulturni život, u definiciji posebnog cilja 1 stoji kako će "poseban prioritet biti izgradnja Romskog kulturnog centra koji bi se kao središnja institucija za kulturu Roma izgradio na području Grada Zagreba." U drugim poglavljima nacrtu Akcijskog plana tekst posebnih ciljeva i njihovih definicija je u potpunosti prenesen iz Nacionalne strategije. Očekujemo da se i u ovom slučaju taj princip primjeni i da se izgradnja Romskog kulturnog centra kao poseban zadatak unese u konačni tekst Akcijskog plana za razdoblje 2013. -2015. te da se predvidi konkretna mjera koja bi odnosila na izvršenje istog u trogodišnjem razdoblju. Naglašavamo da je izgradnja Romskog kulturnog centra u Zagrebu u Nacionalnoj strategiji definirana kao poseban prioritet i ne treba ga miješati sa planiranom uspostavom višenamjenskih centara u područjima gdje je romska nacionalna manjina značajno zastupljena.

14. Primljen je prijedlog za uvođenjem mjera u Akcijski plan koje bi bile usmjerene na legalizaciju i uređenje romskog naselja Donje Vratno u Varaždinskoj županiji, kao i uvođenje vodovodne mreže i kanalizacije te proširenje ceste u tom naselju.

15. Pristigao je prijedlog da Akcijski plan obuhvati mjere za uklanjanje smeća u romskom naselju Donje Vratno u Varaždinskoj županiji, koje nije dosad uklonjeno radi nedostatka financijskih sredstava.

16. Pristigao je prijedlog za mjerom koja bi predviđjela izgradnju ili dodjelu prostora u kojem bi se mogle provoditi aktivnosti za djecu predškolskog uzrasta i predškolski programi za djecu pripadnike romske nacionalne manjine u Varaždinskoj županiji. To bi djeci pripadnicima romske nacionalne manjine osiguralo bolju početnu poziciju pri ulasku u osnovno školovanje.

U Zagrebu, 21. 02. 2013. godine.